

TRUNG TÂM TIN HỌC ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN-TP.HCM

Chương 3: Các câu lệnh rẽ nhánh

- 1. Câu lệnh if
- 2. Câu lệnh switch

1. Câu lệnh if

Câu lệnh if thiếu

Cú pháp:

if (<BT>)

<Lệnh>;

<Lệnh> : Lệnh đơn/phức.

Ý nghĩa: Đầu tiên máy sẽ tính giá trị của biểu thức <BT>. Nếu giá trị của <BT> là đúng thì máy sẽ thực hiện <Lệnh>, ngược lại thì máy sẽ bỏ qua <Lệnh>

 Câu lệnh if đủ Cú pháp: **if** (<BT>) <Lênh 1>; else <Lênh 2>; <Lệnh 1>, <Lệnh 2> : Lệnh đơn/phức. Ý nghĩa: Đầu tiên máy sẽ tính giá trị của biểu thức <BT>. Nếu giá trị của <BT> là đúng thì máy sẽ thực hiện <Lệnh 1>, ngược lại thì máy sẽ thực hiện <Lệnh 2>.

Ví dụ 1: Nhập vào ba số nguyên và xuất ra số lớn nhất

Cách 1: Sử dụng câu lệnh if thiếu

```
void main() {
    int a, b, c, max;
    <Nhập a, b, c>
    max = a;
    if(b > max) max = b;
    if(c > max) max = c;
    <In max>
```


Cách 2: Sử dụng câu lệnh if thiếu và if đủ

```
void main() {
                                 có thể sử dung kết hợp dấu
                                 { nhiều biểu thức } nếu có
    int a. b. c. max:
                                 nhiều biểu thức bên trong
    <Nhâp a. b. c>
                                 if ()
    //Tim max(a, b)
    if(a > b) max = a:
                                 ...bieu thuc1..
                                 ...bieu thuc2..
    else max = b:
                                 ...bieu thuc1..
    // Tim max(max, c)
    if(c > max) max = c;
                                 else if ()
    <In max>
                                 ...bieu thuc1..
                                 ...bieu thuc2..
                                 ...bieu thuc1..
```


Ví dụ 2: Nhập vào điểm của một học sinh (điểm nguyên). Tùy theo điểm hãy phân loại học sinh theo tiêu chuẩn như sau:

- 0 ≤ điểm ≤ 4: Yếu
- 5 ≤ điểm ≤ 6: Trung bình
- 7 ≤ điểm ≤ 8: Khá
- 9 ≤ điểm ≤ 10: Giỏi


```
void main() {
    int diem;
    <Nhâp diem>
    if(diem >= 0 \&\& diem <= 4)
           printf("Yeu\n");
    else if(diem \geq 5 && diem \leq 6)
           printf("Trung binh\n");
    else if(diem \geq 7 && diem \leq 8)
           printf("Kha\n"):
    else if(diem >= 9 && diem <= 10)
           printf("Gioi\n");
    else printf("Diem không hợp lệ \n");
```


2. Câu lệnh switch

Câu lệnh switch (thiếu) Cú pháp: switch (<BT Nguyên>) { case <Hang 1>: <Lenh 1>; break; case < Hàng 2>: <Lệnh 2>; break; ... case < Hằng n> : <Lệnh n>; break;

Ý nghĩa:

Trước tiên máy sẽ tính giá trị của <BT Nguyên>.

Nếu giá trị <BT Nguyên> bằng <Hằng i> thì máy sẽ nhảy tới câu lệnh có nhãn case <Hằng i> tương ứng, thực hiện lệnh và nhảy ra khỏi câu lệnh switch khi gặp lệnh break.

Nếu giá trị <BT Nguyên> khác tất cả các <Hằng i> thì máy sẽ nhảy ra khỏi câu lệnh switch mà không làm gì.

Câu lênh switch (đủ) Cú pháp: switch (<BT Nguyên>) { case < Hằng 1>: <Lệnh 1>; break; case < Hằng 2> :<Lệnh 2>; break; . . . case < Hằng n> :<Lệnh n>; break; default: <Lệnh n + 1>;

Ý nghĩa:

Tương tự như câu lệnh switch (thiếu) chỉ khác một điều là nếu giá trị của <BT Nguyên> khác tất cả các <Hằng i> thì máy sẽ nhảy tới câu lệnh có nhãn default.

Ví dụ 1: Nhập vào một số nguyên dương n (1 ≤ n ≤ 7). Tùy theo n, hãy in ra các từ Sunday, Monday, . . ., Saturday tương ứng.

Cách 1: Sử dụng câu lệnh switch thiếu

```
void main() {
   int n;
   <Nhập n>
   if(n >= 1 && n <= 7) {
      switch(n) {
      case 1: printf("Sunday"); break;
      case 2: printf("Monday"); break;</pre>
```



```
case 3: printf("Tuesday"); break;
case 4: printf("Wed"); break;
case 5: printf("Thursday"); break;
case 6: printf("Friday"); break;
case 7: printf("Saturday"); break;
}
else printf("DL nhap khong hop le \n");
```


Cách 2: Sử dụng câu lệnh switch đủ

```
void main() {
    int n:
    <Nhập n>
    switch(n) {
    case 1: printf("Sunday"); break;
    case 2: printf("Monday"); break;
    case 3: printf("Tuesday"); break;
    case 4: printf("Wednesday"); break;
    case 5: printf("Thursday"); break;
    case 6: printf("Friday"); break;
    case 7: printf("Saturday"); break;
    default: printf("DL nhap khong hop le \n");
```


Ví dụ 2: làm lại ví dụ phân loại học sinh ở trên bằng câu lệnh switch.

```
void main() {
    int diem;
    <Nhâp diem>
    switch(diem) {
    case 0: case 1: case 2: case 3: case 4:
           printf("Yeu"); break;
    case 5: case 6:
           printf("Trung binh"); break;
    case 7: case 8:
           printf("Kha"); break;
    case 9:case 10:
           printf("Gioi"); break;
    default: printf("Diem nhập không hợp lệ \n");
    }}
```


